

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VI.39.409/2021/10.

A tanács tagjai: Dr. Márton Gizella a tanács elnöke

Dr. Drávecz Margit Gyöngyvér előadó bíró

Dr. Nagy Szabolcs bíró

A felperes: felperes1

(cím1)

A felperes képviselője: Dr. Szilágyi Roland Ügyvédi Iroda

(eljáró ügyvéd: jogi képviselő1

cím2)

Az alperes: Magyar Nemzeti Bank

(cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Magyar Csilla és Dr. Subai Gáspár kamarai jogtanácsosok

A per tárgya: piacfelügyeleti ügyben indult közigazgatási jogvita

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes

A fellebbezéssel támadott határozat: Fővárosi Törvényszék

105.K.705.898/2020/14. számú végzéssel kijavított 105.K.705.898/2020/12. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;
- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget;
- kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 40.000 (negyvenezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes határozata és annak előzménye, a határozat fellebbezés szempontjából releváns megállapításai

[1] A felperes, mint pénzváltási tevékenység, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenység végzésére jogosult a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 202. § (1) bekezdés a-e) pontjai alapján vezetett nyilvántartás (a továbbiakban: Nyilvántartás) adattartalma szerint 2012. november 23. - 2020. január 28. között a egyéb1 (a továbbiakban: egyéb1) pénzforgalmi közvetítőjeként, 2012. november 28. - 2014. július 7. napja között a egyéb2 függő ügynökeként, 2015. március 20. napjától az átalakulással 2019. október 31. napján megszűnt egyéb3 kiemelt közvetítőjeként volt nyilvántartva.

[2] A egyéb3 2019. június 4.-ei bejelentésének alperes általi átvezetésével - mely szerint a felperessel kötött megbízási jogviszonyt azonnali hatállyal, 2019. május 31. napján felmondta, mert a felperes a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: Pmt.) foglaltakat súlyosan megsértette -, a felperes a Hpt. 3. § (2) bekezdés a) pontjában írt, az alperes engedélyéhez kötött pénzváltási tevékenység, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenység végzésére 2019. május 31. napját követően már nem volt jogosult.

[3] Az alperes a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) 90. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján 2019. július 18. napján hivatalból piacfelügyeleti eljárást indított a felperessel szemben annak vizsgálatára, hogy végez, illetve végzett-e az alperes engedélye nélkül, üzletszerűen a Hpt. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti pénzváltási tevékenységet. A piacfelügyeleti eljárás keretében az alperes a 2019. szeptember 27. napján kelt N-PJ-I-306/2019. számú végzésével (a továbbiakban: eltiltó végzés) az érdemi döntés meghozataláig terjedő időre azonnali hatállyal megtiltotta, hogy a felperes a egyéb1 részére végzett pénzforgalmi közvetítői tevékenység kivételével – bármely, az alperes engedélyéhez vagy bejelentéshez kötött tevékenységet – így különösen a Hpt. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti pénzváltási tevékenység, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet – végezzen.

[4] Az alperes a piacfelügyeleti eljárásban az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(4) bekezdéseiben foglaltak alapján hivatalból bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek eredményeként az MNB tv. 93. § (1) bekezdés a) és d) pontja, 93.§ (5) bekezdés a) pontja, 75. § (4) bekezdése és 77. § (1) bekezdése alapján a 2020. június 25. napján kelt H-PJ-I-B-6/2020. számú határozatának (a továbbiakban: Határozat) 1. pontjában azonnali hatállyal megtiltotta, hogy a felperes az alperes engedélye nélkül kiegészítő pénzügyi szolgáltatási – így különösen pénzváltási – tevékenységet folytasson; Határozatának 2. pontjában pedig a felperest az engedély nélkül végzett pénzváltási tevékenység miatt 25.000.000 forint összegű piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte. Az alperes továbbá tájékoztatást nyújtott a piacfelügyeleti bírság megfizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén az MNB tv. 55/A. § (1) bekezdésén és az Ákr. 135. §-án alapuló késedelmi pótlék felszámításának lehetőségéről.

[5] A hivatalosan ismert, továbbá hivatalból beszerzett bizonyítékok (különösen a próbaügyletkötések, a helyszíni ellenőrzés, tanú1 és tanú2 tanúk vallomásai és a felperes nyilatkozata) alapján a Határozat indokolásában rögzített megállapítás szerint a felperes 2019. június 1. napjától 2019. október 8. napjáig engedély nélkül végzett kiegészítő pénzügyi szolgáltatási (pénzváltási) tevékenységet a cím4 szám alatti, a nagyközönség számára nyitva álló irodahelyiségben. 2019. augusztus 27-én, a próbaügyletkötés napján az alperes munkatársai által eszközölt három darab, illetve két másik személy által eszközölt pénzváltás valóban megtörtént [Határozat 8. oldal harmadik bekezdés második mondat]. E tevékenység kapcsán a Hpt. 6. § (1) bekezdés 116. pontjában definiált üzletszerűség fogalmának mindhárom kritériuma „az ellenérték fejében nyereség-, illetve vagyonszerzés végett” konjunktív elemei kétséget kizáróan megvalósultak, mivel a felperes rendszeres gazdasági tevékenységként nyereség-, illetve vagyonszerzési céllal előre egyedileg meg nem határozott körben végezte tevékenységét. Az alperes a Határozat indokolásában utalt arra, hogy a felperes a nyilvánosság számára elérhető honlapon folyamatosan hirdette tevékenységét, illetve tanú2 tanúvallomása alapján a pénzváltásra szolgáló helyiség előtt hirdetőtáblák is helyet kaptak. A helyszíni ellenőrzés alkalmával az MNB munkatársai az irodahelyiségben mintegy harminc féle valutát, illetve a pénzváltási tevékenységre vonatkozó elektronikus leveleket leltek fel a felperes számítógépén, ezen kívül tanú1 és tanú2 tanúknak, illetve az MNB három munkatársának a felperes ténylegesen pénzt váltott, ezáltal az irodahelyiségben több alkalommal bizonyítottan pénzváltási tevékenységet végzett az arra vonatkozó engedélyének megszűnését követően. Az alperes szerint a végrehajtott ügyletek nem

tekinthetők alkalmoszerűnek, azok ismétlődő jellege, a felperes által igénybe vett infrastruktúra, a pénzváltási tevékenység rendszerességét támasztják alá.

[6] Az alperes számot adott továbbá a határozata indokolásában a piacfelügyeleti bírság összegének megállapítása szempontjából a mérlegelésnél figyelembe vett körülményekről [Határozat 13-14. oldal].

A kereset, a védírat és az azonnali jogvédelem tárgyában hozott döntés

[7] A felperes a perindítási határidőben a Határozat bírósági felülvizsgálata iránt keresetlevelet terjesztett elő, amelyben a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 38. § (1) bekezdés a) pontja alapján a döntés megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[8] Álláspontja szerint az alperes a piacfelügyeleti eljárás során nem tett eleget az MNB tv. 46. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 62. §-ában foglalt bizonyítási és tényállás tisztázási kötelezettségének. Sem a tanúvallomások, sem az MNB által lefolytatott vizsgálat nem támasztja alá kellőképpen, hogy a felperes üzletszerűen végzett volna pénzváltási tevékenységet 2019. június 1. és 2019. október 8. napja között. Kifogásolta, hogy az ügyvezetője általa személyesen, illetve írásban tett nyilatkozat ellentmondást tartalmaz a tanúként meghallgatott személyek nyilatkozataihoz képest, mely nem került feloldásra. Személyes nyilatkozatában ugyanis elmondta, hogy 2019. május 31. napját követően, amikor a egyéb³ azonnali hatállyal felmondta a megbízási szerződést, külföldön tartózkodott és közölte munkatársaival, hogy pénzváltási tevékenységet ne folytassanak. Előfordult ugyan, hogy betértek az irodába ügyfelek, azonban önszántából nem folytatott pénzváltási tevékenységet az engedélye visszavonásától, melyet megerősít az eljárás során meghallgatott tanú², valamint tanú¹ tanúvallomása is: az ügyféltérben tájékoztatás volt kihelyezve, mely tartalmazta, hogy „a pénzváltás nem üzemel”. Úgy vélte, hogy a helyszíni ellenőrzés időpontjában az irodában tartózkodó munkavállalók nyilatkoztatása elengedhetetlen lett volna, hogy tisztázni lehessen, hogy kaptak-e utasítást pénzváltási tevékenység folytatására, vagy éppen ellenkezőleg. Az a körülmény, hogy honlapot üzemeltet és tájékoztatási céllal közzéteszi az adott árfolyamokat, az üzletszerű pénzváltási tevékenység minősítéséhez nem elégséges, további bizonyítási cselekményekre lett volna szükség a honlapon feltüntetett információk háttere és a közzététel oka tisztázására.

[9] A felperes a Kúria Kf.VI.37.870/2018/9. számú döntésére hivatkozással előadta, hogy a megalapozott döntés feltétele a tényállás valósághű feltárása. A tények nem kellő felderítése, az egyes bizonyítékok felszínes, elnagyolt értékelése, továbbá a döntést megalapozó egyes tények bizonyíthatatlansága, ebből fakadóan az indokolás hiányossága a döntés hatályon kívül helyezését eredményezi. Úgy vélte, hogy az alperesnek az üzletszerű pénzváltási tevékenység adott időszakra vonatkozó folytatását megalapozottan alá kellett volna támasztania, oly mértékben, hogy meggyőzően igazolja a bírságkiszabásra okot adó magatartás megtörténtét. Ennek keretében be kellett volna mutatnia, hogy mely tényeket,

körülményeket tekintett releváns tényállási elemnek, melyeket talált igazoltnak vagy valótlannak, mit milyen súllyal értékelt.

[10] A felperes a keresetlevélben a Kp. 50. § (1) és (4) bekezdése alapján jogának, jogos érdekének súlyos sérelmére hivatkozással – figyelemmel a piacfelügyeleti bírság rendkívüli nagyságára – azonnali jogvédelem keretében a Határozat halasztó hatálya elrendelését is kérte.

[11] Az alperes a védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint – a felperes állításával ellentétben – a tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségének eleget tett az eltiltást megalapozó jogszabálysértő tevékenység és az üzletszerűség vonatkozásában is, ezért a felügyeleti bírság szankció kiszabásának jogalapja fennállt. Kiemelte, hogy az Ákr. 62. § (1)-(4) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelő bizonyítási eljárást folytatott le és a Határozatban kizárólag az eljárás tárgya szempontjából a felperes tevékenysége vonatkozásában releváns, valamint a tényállás tisztázásához ténylegesen is felhasznált bizonyítékokat ismertette. Mindazonáltal a felperesnek lehetősége volt a lefolytatott bizonyítási eljárást követően arra, hogy megismerje az alperes rendelkezésére álló bizonyítékokat, azokra észrevételt, nyilatkozatot tegyen, további bizonyításra irányuló indítványt terjesszen elő. A felperes ugyanakkor e jogosultságaival nem élt, kizárólag az iratokba tekintett be 2020. március 18-án [Határozat 3. oldal hetedik bekezdés]. Hangsúlyozta, hogy mind a felperesi ügyvezető személyes nyilatkozata, mind a tanúk vallomása a pénzváltási tevékenység megtörténtét támasztották alá. Azt a felperesi állítást, miszerint őt kényszerítették az irodába betérő ügyfelek arra, hogy váltson pénzt, a Határozatában értékelte [Határozat 12. oldal harmadik bekezdés], azonban ellentmondást nem tapasztalt. A felperes előadásával ellentétesen nem kizárólag a honlapon közzétett árfolyamok okán minősítette a felperes pénzváltási tevékenységét üzletszerűnek, hanem a Határozatban részletezett elemek együttes megvalósulása alapján. Az alperes utalt arra, hogy a Határozat 5. oldalán található honlapról készült kép is alátámasztja, hogy az ügyfelek számára nem volt egyértelmű az a felperesi hivatkozás, hogy a csak „tájékoztató jelleggel” közzétett árfolyamok a névli pénzforgalmi szolgáltatása okán lennének közzétéve, hiszen a felperes az irodahelyiségben olvasható kiírás ellenére is kiszolgált a helyiségbe betérő, pénzt váltani szándékozó ügyfeleket.

[12] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) a 2020. augusztus 11. napján kelt 105.K.705.898/2020/5. számú végzésével a felperes azonnali jogvédelem (halasztó hatály elrendelése) iránti kérelmét a Kp. 51. § (3) bekezdése alapján elutasította. A döntés fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[13] Az elsőfokú bíróság a 2020. december 15. napján kelt 105.K.705.898/2020/15. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítélete indokolásában mindenekelőtt

vizsgálódásának irányát megjelölve rögzítette, hogy abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az alperes jogszerűen tiltotta-e el a felperest a piacfelügyeleti szolgáltatási, különösen a pénzváltási tevékenységtől és állapított meg piacfelügyeleti bírságot arra tekintettel, hogy a felperes 2019. május 31-e után pénzváltási tevékenységet engedély nélkül végzett. Rámutatott, hogy az Ákr. 62. § (1) és (4) bekezdése alapján lefolytatott bizonyítási eljárásban az alperes szabadon választhatta meg a bizonyítás módját és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékelhette, melynek keretében az alperes kiterjedt bizonyítási eljárást folytatott le, így a felperes ügyfélnyilatkozatának beszerzése mellett helyszíni ellenőrzésen próbaügyletkötéseket végzett, tanúvallomásokat vett fel, vizsgálta a felperes honlapját, valamint számlavezető bankjának adatszolgáltatását. A felperes ténylegesen a bizonyítékok üzletszerűsége vonatkozó bizonyító erejét vitatta.

[14] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesi képviselő nyilatkozata és a meghallgatott tanúk vallomása között nem állt fenn fel nem oldott lényeges ellentmondás: a helyszíni ellenőrzés során végzett három próbaügyletkötés sikeres volt, a felperes az alperes ellenőrei által átadott valutákat forintra váltotta, továbbá pénzváltási tevékenységet végzett a két meghallgatott tanúnak is. Az egy napon, rövid időn belül megtörtént öt pénzváltási ügyletet a próbaügyletek, a felperes nyilatkozata, a tanúvallomások kétséget kizáróan bizonyítják, a felperes a lényeges ellentmondások mibenlétét maga sem jelölte meg.

[15] Rámutatott, hogy az alperesnek a felperes tevékenységét a helyszíni ellenőrzés során észlelt ügyletekhez, azok üzletszerűségéhez, valamint a pénzváltásra vonatkozó engedély hiányához képest kellett értékelnie, ezért a felperes súlytalanul hivatkozott arra, hogy a megbízási szerződés felmondása után munkatársaival a pénzváltási tevékenység folytatásának tilalmát közölte, valamint arra is, hogy az üzlethelyiségben tájékoztató táblát is kihelyeztek. A munkavállaló tevékenységéért a munkáltató felel, a próbaügyletkötés során a felperesi képviselő is jelen volt az üzlethelyiségben, arra ugyanakkor adat nem merült fel, hogy a pénzváltási tevékenységet megkísérelte volna akadályozni. Megjegyezte, hogy a pénzváltási tevékenység folytatását az alperes által beszerzett számos, a felperes által érdemben nem cáfolt bizonyíték – többek között – a helyszínen található harminc féle nagyértékű valuta is alátámasztja.

[16] A Hpt. 6. § (1) bekezdés 116. pontja szerinti üzletszerűség definíció kapcsán rögzítette, hogy a felperes súlytalanul állította azt is, hogy a honlapján szereplő árfolyamok tájékoztató jellegűek, mert a honlap felső részén olvasható „név” felirat egyértelműen pénzváltási tevékenységet jelez. A rendszerességet okszerűen támasztják alá a felperes által az e-mailben érkezett megkeresésekre adott válaszai is: azokban a felperes konkrét pénzváltási ügyletkötésekre utalt, a válaszok nem kizárólag árfolyamokra vonatkozó általános tájékoztatások voltak. Megalapozatlan a felperes állítása arról is, hogy a betérő ügyfelek mintegy „kényszerítették” a pénzváltási tevékenységre. A kényszerítést önmagában kizárja, hogy a próbaügyletek alkalmával semmilyen ügyféli presszió nem volt, illet a felperes sem állított, és a felperes által hivatkozott kényszerhelyzetre a tanúvallomások egyikéből sem lehet következtetni.

[17] Az elsőfokú bíróság mindezek alapján megállapította, hogy az alperes a tényállást megfelelő alapossággal feltárta, a bizonyítékokat egyenként és összességükben helyesen értékelte, a jogkövetkezmények alkalmazásának jogalapja fennállt. Ugyanakkor utalt arra,

hogy a bírság jogkövetkezmény vonatkozásában az alperes mérlegelésének jogszerűségét erre vonatkozó önálló kereseti kérelem hiányában nem vizsgálhatta. A felperes által indítványozott tanúbizonyítás elrendelését – akiket az alperes a megelőző eljárásban meghallgatott – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 276. § (5) bekezdése folytán mellőzte.

[18] Az ítélet perorvoslati és indokolási részében foglalt jogorvoslati tájékoztatás szerint „az ítélet ellen fellebbezésnek a Kp. 99.§ (1) bekezdés alapján nincs helye”. Az elsőfokú bíróság a 2021. január 26. napján kelt 105.K.705.898/2020/14. számú végzésével az ítélet rendelkező részében foglalt téves perorvoslati záradékot és a vonatkozó indokolási rész [21] bekezdését hivatalból - az MNB tv. 57/B. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel -, az ítélet elleni fellebbezési jog törvény általi biztosítására tekintettel kijavította. A kijavító végzés indokolásában tájékoztatta a feleket, hogy a kijavított döntés ellen a kijavító döntés közlésétől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[19] A felperes a kijavító végzés 2021. január 28-ai közlését követően 2021. február 11. napján az elsőfokú bíróság 12. számú ítéletével szemben fellebbezést terjesztett elő, amelyben az ítélet megsemmisítését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását, – szükség esetén – a közigazgatási cselekményre kiterjedő hatállyal történő megsemmisítést és az elsőfokú hatóság új eljárásra utasítását kérte.

[20] A fellebbezésben a konkrét jogszabálysértést a Kp. 79. § (1) bekezdésében jelölte meg, kiemelve: „ha a megelőző eljárás hivatalból indul és a fél az abban megállapított tényállás megalapozatlanságát, hiányosságát, vagy iratellenességét valószínűsíti, a bíróság a közigazgatási szervet a tényállás valóságának bizonyítására kötelezi”. A kapcsolódó Kommentár alapján hivatkozott arra, hogy „a tényállás valóságának bizonyítására kötelezés jegyzőkönyvbe foglalt bírói felhívást jelent az alperes felé, hogy tudja-e és ha igen mivel cáfolni a felperesi előadást, esetleg bemutatott bizonyítási eszközt”. Úgy vélte, hogy az elsőfokú bíróság e kötelezettségének nem tett eleget, megsértve ezzel a Kp. 79. § (1) bekezdésében foglaltakat. Hangsúlyozta ugyancsak a Kommentár alapján, hogy nem a beszerzett bizonyítékok újraértékelését kívánta a perben, nem az alperes bizonyítékmérlegelési tevékenységét támadta, hanem az alperesi tényállítások valóságát kifogásolta. Ennek kapcsán előadta, hogy 2019. október 9. napján jogi képviselőjével együtt az ügyvezetője megjelent az alperes előtt nyilatkozattétel céljából, ahol a helyszíni ellenőrzés kapcsán elmondta, hogy a egyéb3 felmondásának indokaként megjelölt azon ok, hogy a Pmt.-ben foglaltakat súlyosan megsértette, nem valós. A egyéb3hez azonnal méltányossági kérelmet nyújtott be, melyhez bizonyítékként mellékelte, hogy a 3.600.000 forint összeget meghaladó váltási bizonylatokat, valamint az adatlapokat a Pmt. rendelkezéseinek megfelelően hetente megküldte, továbbá a bejelentési kötelezettségének is eleget tett, az ezt bizonyító nyilvántartást csatolta. Kérelmében tehát egyértelműen bizonyította, hogy a hivatkozott felmondási ok nem valós. Az ellenőrzés során nyilatkozott egyéb4, valamint egyéb5 szíriai barátai, kötelességének érezte, hogy támogassa őket anyagilag, ezért nem szüntette meg a munkaviszonyukat a egyéb3 felmondó nyilatkozatának közlését követően.

[21] A felperes fellebbezési álláspontja szerint az alperes által lefolytatott bizonyítás nem támasztja alá kellőképpen, hogy üzletszerűen – azaz rendszeresen – végzett volna pénzváltási tevékenységet 2019. június 1. és 2019. október 8. napja között. Emlékeztetett a keresetlevelében előadottakra, mely szerint a képviselője személyes nyilatkozatában maga is elmondta, hogy a megbízási szerződés felmondása idején külföldön tartózkodott és közölte munkatársaival, hogy pénzváltási tevékenységet ne folytassanak. Elmondta továbbá, hogy előfordult, hogy betértek ügyfelek az irodába – és mivel hozzá voltak szokva, hogy pénzváltási tevékenységgel foglalkozik -, kényszerítően kérték, váltson nekik pénzt, azonban önszántából nem folytatott pénzváltási tevékenységet. Ezt alátámasztja az a meghallgatott tanúk által megerősített állítás is, hogy az ügyféltérben tájékoztatás volt kihelyezve, mely tartalmazta, hogy „a pénzváltás nem üzemel”. Az eljárás során nem kerültek meghallgatásra a helyszíni ellenőrzés időpontjában az irodában tartózkodó munkavállalók sem, holott elengedhetetlen lett volna nyilatkoztatásuk annak érdekében, hogy tisztázni lehessen, hogy a felperestől milyen utasítást kaptak arra nézve, hogy pénzváltási tevékenységet folytassanak, vagy ne folytassanak, illetve, hogy milyen tevékenységet végeztek a cím5 szám alatti irodában. Előadta, hogy a név weboldalon a felmondást követően nem tüntette fel az árfolyamokat, azonban mivel kiterjedt ügyfélköre volt és folyamatosan érkeztek a megkeresések, döntött úgy, hogy tájékoztatási céllal továbbra is közlést tesz a honlapon az adott árfolyamokat, azonban a honlapon feltüntette, hogy „a feltüntetett árfolyamok csak tájékoztató jellegűek”. Utalt arra is, hogy a névnek is nyújtott szolgáltatást, kötelező volt ezért az árfolyamokat megadnia. Utalt továbbá arra is, hogy a keresetében hivatkozott továbbá az Ákr. 63. §-ára, 64. § (1) bekezdésére is e körben.

[22] Kiemelte, hogy Kf.VI.37.870/2018/9. számú döntésben testet öltő Kúria által kimunkált bírói gyakorlat alapján a megalapozott döntés feltétele a tényállás valósághű feltárása. Ehhez a hatóságnak először össze kell gyűjteni a döntéshez szükséges jogilag releváns tényeket, majd meg kell győződnie azok valóságtartalmáról. Az ügyre vonatkozó jogszabály határozza meg, hogy az adott ügyben melyek a döntéshozatal szempontjából jogilag releváns tények. Az Ákr. általános szabálya szerint a bizonyítási kötelezettség a hatóságot terheli, ez alól csak a hivatalosan ismert és a köztudomású tények jelentenek kivételt. A tények nem kellő felderítése, az egyes bizonyítékok felszínes, elnagyolt értékelése, továbbá a döntést megalapozó egyes tények bizonyítatlansága, mindezekből fakadóan az indokolás hiányossága a döntés hatályon kívül helyezését eredményezi.

[23] A felperes a fellebbezési eljárás keretében azonnali jogvédelem keretében kérte a Határozat végrehajtásának halasztó hatálya elrendelését a per jogerős elbírálásáig terjedő időszakra, amelyről a Kúria külön végzéssel határozott.

[24] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A felperesi tevékenység üzletszerűsége tekintetében a Hpt. 6. § (1) bekezdés 116. pontjában meghatározott három kritérium együttes megvalósulása (Határozat II.2.2. pont) kapcsán a rendszeresség elem tekintetében ismételtlen kiemelte, hogy a felperes által végrehajtott ügyletek nem minősülnek alkalmi szerűnek, azok ismétlődő jellege, a felperes által igénybe vett infrastruktúra a pénzváltási tevékenység rendszerességét támasztja alá, miként azt a

bizonyítékok alapján a Határozat II.2.2.b. pontja részletesen elemezte. Felperes képviselőjének arra vonatkozó állítását, miszerint kényszerítették az irodába betérő ügyfelek arra, hogy váltson pénzt, a próbaügyletkötés tényei sem támasztották alá és életszerűtlen is. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg az ítéletében, hogy a munkavállaló tevékenységéért a munkáltató felel, továbbá, azt, hogy a felperes által hivatkozott kényszerhelyzetre a tanúvallomások egyikéből sem lehet következtetni, ezért helytállóan mellőzte a felperes tanúbizonyítási indítványát, mint szükségtelent. Az elsőfokú bíróság arra a megállapításra is helytállóan jutott, hogy a felperes súlytalanul állította, hogy a honlapján szereplő árfolyamok tájékoztató jellegűek, mert a honlap felső részén olvasható „név” felirat egyértelműen pénzváltási tevékenységet jelez. A rendszerességet ezt meghaladóan okszerűen támasztották alá felperes által e-mailben érkezett megkeresésekre adott válaszok is, amelyek nem kizárólag árfolyamokra vonatkozó általános tájékoztatások voltak.

[25] Álláspontja szerint a felperes a fellebbezésében csupán állította, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Kp. 79. § (1) bekezdését, e különös szabály alkalmazásának indokoltságát – ahogyan a jogszabály szövegéből is kitűnik és a bírói gyakorlat is erre az értelmezésre jutott – valószínűsíteni szükséges. A bizonyítási kötelezettség és érdek átfordulásához a határozatban foglalt megállapítás pusztá vitatása nem elégséges.

A Kúria döntése és jogi indokai

[26] A felperes fellebbezése alaptalan.

[27] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és az ellenkérelem keretei között a Kp. 108. § (1) bekezdés megfelelő alkalmazásával kizárólag a fellebbezéssel támadott ítéleti rendelkezéshez kötötte a Határozat 1. pontjában foglalt engedély nélkül folytatott tevékenységtől való eltiltással összefüggésben vizsgálhatta, kizárólag az eltiltás és a piacfelügyeleti bírság jogalapját eldöntő, a Hpt. 6. § (1) bekezdés 116. pont, 3. § (2) bekezdés a) pont szerint definiált üzletszerű gazdasági tevékenység megvalósulása, a valós tényállás megállapítása kapcsán. Az MNB tv. 93. § (1) bekezdés d) pontja kötelezően írja elő a bírság alkalmazását engedély nélkül végzett tevékenység megállapítása esetén. A Kúria az MNB által kiszabott piacfelügyeleti bírság kapcsán nem vizsgálódhatott, mert ezt az elsőfokú bíróság ítélete nem érintette erre vonatkozó önálló kereseti kérelem hiányában.

[28] A vizsgálat iránya tehát abban állt, hogy a felperes a Hpt. 3. § (3) bekezdésében megkövetelt engedély hiányában üzletszerűen folytatott-e a Hpt. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti pénzváltási tevékenységet, az alperes és a bíróság által megállapított tényállás megalapozatlanságát, hiányosságát vagy iratellenességét a felperes kellően valószínűsítette-e, az elsőfokú bíróság megsértette-e a Kp. 79. § (1) bekezdését.

[29] A felperes fellebbezésében elvi érveléssel hivatkozott a hatóságnak a korábbi szabályozás talaján [a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1) bekezdése alapján] fennálló tényállás tisztázási

és bizonyítási kötelezettségét magyarázó, a Kúria, mint másodfokú bíróság Kf.VI.37.870/2008/9. számú ítéletének (ténylegesen) az [52] és [53] pontjaiban foglaltakra, összekapcsolva az elvi megállapításokat a Kp. 79. § (1) bekezdésében foglalt szabály bíróság általi megsértésével. A Kúria rögzíti, hogy e Kp. szabály a bizonyítási érdek, bizonyítási kötelezettség megfordítását jeleníti meg a közigazgatási perjogban, amely az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 336/A. § (2) bekezdésére épülő közigazgatási bírói gyakorlat törvényi szintre emelésében ölt testet a bizonyítási kötelezettség konkrét eseteként. Az rPp. 336/A. § (2) bekezdése alapján kialakult bírói gyakorlat szerint a bizonyítási teher abban az esetben fordult meg a hivatalból indult közigazgatási eljárásban megállapított tényállás valóságának bizonyítása tekintetében, ha a felperes a tényállást nem pusztán vitatta, hanem kellően valószínűsítette a megállapított tényállás valótlanágát, vagy a tényállást cáfoló ellenbizonyítékot nyújtott be. Önmagában a tényállás fél általi vitatása a bírói gyakorlat alapján nem eredményezte a bizonyítási teher megfordulását. A bizonyítási teher nem fordul meg, ha a felperes nem szolgáltat olyan bizonyítékot, illetve nem él olyan valószínűsítéssel, amely a tényállás valóságának kétségbe vonására alkalmas.

[30] A Kp. 79. § (1) bekezdése – miként a kapcsolódó Kommentár rámutatott, a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően –, több ponton módosította az rPp. 336/A. § (2) bekezdését, nem a felperes vitatását kívánja meg, hanem a felperes valószínűsítését, olyan jogalkotói megfontolásokból, hogy pusztán a felperes vitatása nem jelentheti a bizonyítás automatikus átfordulását, pusztán a felperesi vitatás nem háríthatja át az alperesre a felperest terhelő, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdése alapján fennálló azon perjogi kötelezettséget, mely szerint törvény eltérő rendelkezése hiányában a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el (bizonyítási érdek).

[31] A Kommentár alapján a felperes helyesen hivatkozott arra, hogy ha a bizonyítási teher megfordul, abban az esetben a tényállás valóságának bizonyítására kötelezés jegyzőkönyvbe foglalt bírói felhívást jelent az alperes felé, hogy az alperes tudja-e és ha igen mivel cáfolni a felperesi előadást, esetleg bemutatott bizonyítási eszközt.

[32] A Kp. 79. § (1) bekezdés felperes által hivatkozott megsértése kapcsán azonban rá kell mutatni, hogy a bíróság az ítéletében a felperes e körben hivatkozott valamennyi előadását értékelte. A bizonyítás eredményének mérlegelésére, értékelésére vonatkozó Pp. 279. § (1) bekezdésében foglalt szabály a bizonyítékok szabad mérlegelésének elve alapján – egyezően az rPp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakkal – azt írja elő a bíróságnak, hogy a tényállást, a perben jelentős tényeket, a felek tényállításainak és a perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítsa meg. Ennek során a bíróság értékeli, hogy a felek tényállításait az általuk rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alátámasztották-e vagy sem. Másként megfogalmazva, miként az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásának [13] pontjában rögzítette, az e körben eldöntendő kérdés az volt, hogy a felperes a konkrét esetben a bizonyítékok engedély nélküli üzletszerű gazdasági tevékenységre (pénzváltás) vonatkozó bizonyító erejét alappal, vagy alap nélkül vitatta.

[33] Az rPp. talaján kialakult, de a Kp. alapján is fenntartható, az rPp. 206. §-ával összefüggésben az EBH2017. K.20. számú elvi döntésben testet öltő bírósági gyakorlat a bizonyítékok értékelése kapcsán rámutatott, hogy a bíróságnak kötelessége a több elfogadható magyarázat közül azt választania, amelynek elfogadása mellett ésszerű indokokat tud felhozni, és ezt saját meggyőződéséből eredő ésszerű és racionális indokok alapján teheti meg, mely indokoknak az ítéletben szerepelnie kell. A bizonyítási mérce bár az indokolt kétséget kizáró bizonyítást követeli meg, azonban a különböző közigazgatási ügyekben nem egységes a bizonyítás szükséges mélysége a kétségek kizárásához, mert az függ attól, hogy milyen eljárási garanciák adóttak a közigazgatási eljárásban és ezek a garanciák ténylegesen érvényesültek-e. Továbbá, az indokolt kétséget kizáró bizonyítás mércéje nem zárja ki a közvetett bizonyítékok láncolatán keresztüli bizonyítást, de jogi vélelmek alkalmazását sem, amennyiben a vélelmek ésszerű keretek között maradnak.

[34] Az előbbieken rögzített indokolt kételyt azonban az alperes hivatalból indult piacfelügyeleti eljárásában a bíróság által megállapított tényállás kapcsán a Kp. 79. § (1) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben a felperes nem tudta megfelelően valószínűsíteni. A Kúria e helyütt emlékeztet arra, hogy az alperes - a határozata indokolásának 1.2.4. pontjában - részletesen számot adott arról, hogy munkatársai (egyéb6, egyéb7 és egyéb8) 2019. augusztus 27. napján a helyszíni ellenőrzés keretében foganatosított próbaügyletkötések során egyéb6 45 EUR, egyéb7 90 USD, egyéb8 pedig 100 EUR készpénzt váltott át forintra. A helyszíni ellenőrzés napján továbbá a felperes pénzt váltott a tanúként meghallgatott tanú1-nek és tanú2-nak is. Az MNB munkatársai a helyszíni ellenőrzés alkalmával jelentős mennyiségű készpénzt leltek fel, mintegy harminc féle valutát, így például albán lek, angol font, ausztrál dollár, cseh korona, egyiptomi font, euró, grúz lari, hongkongi dollár, horvát kuna, izraeli sékel, kanadai dollár, kínai jüan, kuvaiti dinár, lengyel zloty, magyar forint, makedón dinár, maláj ringgit, mexikói peso, norvég korona, orosz rubel, román lei, svájci frank, svéd korona, szaudi riyad, szerb dinár, szingapúri dollár, thai bát, török líra, új-zélandi dollár, ukrán hrivnya, amerikai dollár volt megtalálható, az érvényes napi középárfolyamon számolva mintegy 170.000.000 forint összértékben. Arról is számot adott a megelőző tényállás megállapítása során az alperes, hogy a felperes képviselője mellett az irodahelyiségben tartózkodott többek között egyéb4, aki kérdésre elmondta, hogy az üzlethelyiségben pénzváltási tevékenység zajlik. Elsősorban a turisták 12-20 és 200 euró közötti nagyságrendben váltanak pénzt, valamint a egyéb9 buszjegy értékesítés történik. Előfordul, hogy egy turista a buszjegyet euróban fizeti és forintban kéri a visszajárót, illetve név1 pénzáttulalás is zajlik.

[35] Felperes az ellenőrzés során úgy nyilatkozott, hogy a készpénzállomány és a telephelyén található berendezések a társaság képviselőjének tulajdonát képezik, továbbá elmondta, hogy a felmondást követően külföldön tartózkodott, közölte munkatársaival, hogy pénzt ne váltsanak, illetve 2019. május 31. napját követően előfordult, hogy pár ügyfél betért az irodahelyiségbe és kényszerítették, hogy váltson számukra pénzt annak ellenére, hogy az ügyféltérben szerepelt, hogy a „Pénzváltás nem üzemel”.

[36] E tényállási elemek kapcsán az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásának [14]-[16] pontjában számot adott arról, hogy a bizonyítékokat milyen módon találta egyenként és összességében alkalmasnak annak igazolására, hogy az azonos napon végzett öt ügylettel az „üzletszerűség” Hpt. 6. § (1) bekezdés 116. pontja szerinti definíciójában előírt konjunktív kritériumok: – „ellenérték fejében nyereség, illetve vagyonszerzés végett; – előre egyedileg

meg nem határozott ügyletek megkötésére irányuló; – rendszeresen folytatott gazdasági tevékenység” megvalósultak. A Hpt. 6.§ (1) bekezdés 116. pontját értelmező kiterjedt bírói gyakorlat alapján a Kúria kiemeli, hogy az alperes és az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy az üzletszerűség megállapításának nem feltétele nyereség realizálása, elegendő az is, ha a tevékenységet nyereség, illetve vagyonszerzés céljából folytatják. A korábban jövedelmező tevékenység nyereségszerzési célzat nélküli folytatására pedig semmilyen adatot a felperes nem szolgáltatott.

[37] A Kúria szerint a „rendszeresség” fogalmi elemét alátámasztotta a helyszíni ellenőrzés és az irodahelyiségben több alkalommal bizonyítottan végzett pénzváltási tevékenység a felperes arra vonatkozó engedélyének megszűnését követően, e körben a mintegy harminc féle valuta előtalálása az ellenőrzés során, illetve a pénzváltási tevékenységre vonatkozó elektronikus levelezés, melyek - miként az elsőfokú bíróság az indokolás [15] pontjának utolsó mondatában kiemelte - nem csupán az árfolyamokra vonatkozó általános tájékoztatások, hanem konkrét pénzváltási ügyletkötésekre utaló megkeresésekre utaló válaszok is. A Kúria e helyütt jegyzi meg, hogy a felperes (képviselője) elmondta, hogy a helyiségbe betérő, pénzt váltani szándékozó ügyfeleket kiszolgáltatta, jelentős számú ügyféllel rendelkezik, akik a név weboldalon közzétett árfolyamokat naponta megnézik. A honlapon feltüntetett információk háttérét és a közzététel okát a valós tényállás érdekében nem volt szükség további vizsgálat, bizonyítás alá vetni, mert miként az elsőfokú bíróság arra helytállóan utalt, a pénzváltási tevékenység kapcsán a betérő ügyfelek kényszerítése a bizonyítékok összessége közegében súlytalan hivatkozás volt, hiszen a próbaügylet során a felperesi képviselő is jelen volt az üzlethelyiségben, azonban a próbaügyletek alkalmával semmilyen ügyféli presszió nem volt, ennek ellenére a felperesi képviselő a pénzváltási tevékenységet nem akadályozta meg. A tájékoztató tábla, mely szerint pénzváltás nem üzemel, ebben a kontextusban ugyancsak súlytalanak minősült.

[38] Az „előre egyedileg meg nem határozott” feltétel szintén teljesült, a próbaügyletkötések is alátámasztották, hogy a pénzváltási tevékenységet igénybe vevők köre, az ügyletek száma, azok nagysága nem volt előre egyedileg meghatározva, bárki által nyitva álló üzlethelyiségben vagy irodahelyiségben nyújtotta a felperes a szolgáltatást, saját honlapon hirdette a tevékenységét. A bizonyítékok összességükben alkalmasak voltak az üzletszerűség megállapításának igazolására. A bizonyítékok koherens láncolatában a fellebbezésbeli érvek - miszerint a meghallgatott tanúk elmondták, hogy nem voltak az aktuális árfolyamok vonatkozásában tájékoztató táblák az irodahelyiségben kihelyezve, az ügyféltájékoztató rendszer nem volt aktív, a betérő ügyfelek, akik hozzá voltak szokva a pénzváltási tevékenységhez kényszerítően kérték a pénzváltást, az ügyféltérben tájékoztatás volt kihelyezve, mely szerint „A pénzváltás nem üzemel”, a felperes képviselője arra adott utasítást, hogy ne folytassanak pénzváltási tevékenységet a munkavállalói 2019. június 1. napját követően, a felperes a honlapon feltüntette, hogy „A feltüntetett árfolyamok csak tájékoztató jellegűek”, az alperes nem végzett további bizonyítási cselekményeket annak érdekében, hogy a honlapon feltüntetett információk háttérét és a közzététel okát vizsgálja, a felperes képviselőjét e kérdésben nem nyilatkoztatta -, e hivatkozások egyike sem megfelelő a tényállás valótlanságának valószínűsítésére. A Kúria ezért hangsúlyozza, hogy próbaügyletkötés napján minden presszió nélkül realizált öt ügylet kapcsán a megállapított tényállás valótlanságának valószínűsítésére e hivatkozások alkalmatlanok voltak, indokolt kételyt nem ébresztettek, ezen hivatkozások alapján további bizonyítás lefolytatására, illetve a bíróság által megállapított tényállással összefüggésben a Kp. 79. § (1) bekezdés sérelmére ésszerű és racionális indok hiányában következtetni nem lehetett, a megállapított tényekből

mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság megalapozott következtetést vont le, a tényállás nem volt hiányos, a bizonyítékok értékelése nem volt jogszerűtlen, sem ésszerűtlen, nyilvánvaló logikai hibában sem szenvedett, az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása nem volt önkényes.

[39] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a fellebbezésben megjelölt okból nem volt jogszabálysértő. Az elsőfokú bíróság megalapozottan döntött a kereset elutasításáról, az üzletszerű gazdasági tevékenység végzésére tett megállapítás, mind pedig e megállapításhoz kapcsolódó intézkedések jogalapja valós tényálláson nyugodott.

[40] A fentiek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdésében foglaltak alapján helybenhagyta.

Záró rész

[41] A Kúria a fellebbezést a Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[42] A Kúria a sikertelenül fellebbező felperest kötelezte a Kp. 35. § (1) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 82. § (1) bekezdése, 83. § (1) bekezdése szerinti, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § alapján felszámított alperesi másodfokú perköltség megfizetésére, továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pont, 46. § (1) bekezdés szerinti mértékű fellebbezési illeték viselésére.

[43] A Kúria határozata ellen a fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. május 4.

dr. Márton Gizella s.k.

dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.

dr. Nagy Szabolcs s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő